

Charles

Hoera, een tsunami!

Een van de basiswetten van de journalistiek luidt: bij grote rampen horen grote blunders. Daar zijn veel beroemde voorbeelden van. 'Titanic Sank, All Saved' is een klassieker. En herinnert u zich deze nog uit de Volkskrant: 'Orkaan Katrina spaart New Orleans'?

U begrijpt dat ik na de tsunami in Japan gespannen wachtte op de eerste blunders. NRC Handelsblad stelde me niet teleur. Zij hadden in alle haast de meest stuitende kop bedacht: 'Catastrofale klap, met gunstige nasleep'. In het artikel wordt de vraag behandeld of de aardbeving 'uiteindelijk gunstig of ongunstig' uitwerkt. Redacteur Maarten Schinkel, een prima journalist, vliegt pijnlijk uit de bocht in zijn bespreking van de zegeningen van natuurrampen. Dat komt vooral door een typisch fenomeen dat hoort bij de eerste uren en dagen na een ramp, namelijk totale onkunde en onwetendheid, die leidt tot grove onderschatting van de omvang van de catastrofe. De vraag van Maarten Schinkel of de aardbeving 'een vloek of een zegen' zal zijn, is stuitend en smakeloos als er sprake is van duizenden doden, tienduizenden daklozen zonder voedsel en water, en een kernreactor die op ontploffen staat.

Een andere journalist had ook zijn dag niet. Sameer van Alphen vertelt in De Telegraaf laconiek: 'De natuurrampen die Japan hard troffen, zullen op korte termijn een flinke knauw geven aan de economie. Maar het inferno zou wel eens het beste kunnen zijn wat de Japanners de afgelopen tien jaar is overkomen.' U leest het goed: het beste wat de Japanners de afgelopen tien jaar is overkomen... Koningin Beatrix had helemaal geen rouwtelegram moeten sturen, maar een gelukwens! Let op, bij De Telegraaf komt een aantal knappe koppen aan het woord om deze bizarre stelling te onderbouwen. Zoals aandelenskundige Jan de Koning van hedgefonds Somerset Capital Partners. Ik citeer De Telegraaf letterlijk: 'De bevolking zal spullen waarvoor ze niet verzekerd is, zoals meubeltjes, toch opnieuw moeten aanschaffen. Japanners potten veel geld op, ze kunnen nu hun spaarvarken kapotslaan.'

Dat zijn toch geweldige opstekers voor de economie? Geen meubels, maar 'meubeltjes', en allemaal niet verzekerd, dan kunnen ze hun 'spaarvarken kapotslaan'. Hebt u de beelden gezien van de weggespoelde 'meubeltjes'? En zouden die mensen hun spaarvarken nog kunnen vinden, daar onder het puin? Laten we het eens vragen aan Joop Stam, hoogleraar technologiemanagement en Japan aan de Universiteit Twente. Hij vergelijkt de tsunami doodleuk met 'creative destruction'. Dat is complete lariekoek, want die term heeft natuurlijk helemaal niets te maken met allesvernietigende natuurrampen. Ach, zegt Joop Stam, 'het dilemma of je om een gebouw heen moet bouwen of sloopt, is in één keer opgelost.' Of er onder de puinhopen nog mensen liggen, lijkt dit soort deskundigen niets te interesseren. Daar word je niet vrolijk van. Maar de krantenkoppen die er het resultaat van zijn, kunnen voor een verzamelaar als ik nog jaren dienen als voorbeelden van rampzalige blunders in de journalistiek.

Charles Huijskens

Charles Huijskens is communicatieadviseur. Huijskens Communications is gevestigd in Amsterdam.

**Koningin Beatrix had
helemaal geen rouw-
telegram moeten sturen,
maar een gelukwens!**